

**« ПРОФИЛАКТИК ТИББИЁТ » - 14.00.43. ИХТИСОСЛИГИ
БЎЙИЧА ИМТИХОН САВОЛЛАРИ**

**(профилактик тиббиёт, терапия ва кардиология бўйича муаммолар
хайъатида муҳокама қилинган, тасдиқланган ва тавсия этилган,
5-сон баённома, 5 январь, 2020 й.)**

1. Эпидемиологик тадқиқотларнинг асосий мақсадлари.
2. Эпидемиологик тадқиқотларни сурункали ноинфекцион касалликлар (СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР) – юрак – қон томир касалликлари сурункали респиратор хасталикларда қўллаш учун тавсия этилган турлари.
3. Эпидемиологик тадқиқотларнинг шакллари: тавсифи ва таснифи.
4. Кузатувли эпидемиологик тадқиқотлар: тавсифи, методологияси ва қўллаш жиҳатлари.
5. Эксперименталь – профилактик тадқиқотлар: методологияси, объекти, усуллари ва қўллаш тактикаси.
6. Бирвақтли эпидемиологик тадқиқотлар: моҳияти, усуллари ва қўллаш йўллари. Ижобий ва салбий қирралари.
7. Проспектив мазмунли ва шакли эпидемиологик тадқиқотлар: тавсифи, имкониятлари ва қўллаш жиҳатлари (мисоли билан).
8. Юрак-қон томир касалликлари (ЮИК, ОКС) регистри: тавсифи, методологияси ва қоидалари (РЕКОРД I, РЕКОРД II ва Андижон РЕКОРД тавсифлари баёнини келтириш билан).
9. Ретроспектив эпидемиологик тадқиқотлар: тавсифи, усуллари ва ўтказиш қоидалари (мисол келтиринг)
10. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРни бирламчи профилактикаси: тавсифи, мақсад ва вазифалари (тизимини чизгида шарҳлаб беринг)
11. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРни иккиламчи профилактикаси: тавсифи, мақсад ва вазифалари, усуллари (мисол келтиринг)
12. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРни учламчи профилактикаси: таърифи, тавсифи, мақсад ва вазифалари, методологияси (хорижий тажрибани кўрсатинг ва шарҳлаб беринг)
13. Тўлиқ танловли эпидемиологик тадқиқотларни ташкил этиш ва ўтказиш қоидалари (мисол келтиринг)
14. Тасодифий танловли эпидемиологик тадқиқотлар: тавсифи, таснифи, қоидалари, мақсадлари ва вазифалари (мисолли баён этинг ва чизгида тасвирланг)
15. STER – WHO Ўзбекистон тадқиқоти методологияси ва уни популяция даражасида қўллаш механизмлари.
16. STER – ВОЗ Ўзбекистон тадқиқотининг асосий яқунлари ва улардан фойдаланиш қоидалари

17. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРни самарали профилактикасининг инновацияли тизими концепцияси ва уни Ўзбекистон шароитида амалга ошириш йўллари (мисол келтиринг)
18. Юқори хатар стратегияси мақомида СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР профилактикаси дастурлари (“Мўлжалли маърузалар” мисолида яратиб беринг)
19. Юрак – томир ва СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРдан ўлимни камайтириш дастурлари (“Сихат купони” мисолида яратиб беринг)
20. Гериатрик – профилактик хизматни ташкил этишни уч бўғинли модели (дунё тажрибасидан мисол келтиринг ва шарҳлаб беринг)
21. Венозли тромбозлар профилактикаси: турлари, методологияси ва амалга ошириш йўллари (мисолларда кўрсатинг)
22. Юқумли бўлмаган касалликлар скрининги ва профилактикаси бўйича охирги уч йилдаги инновациялар ва глобалъ яқунлари (Ўзбекистон мисолида ССВ дастурлари бўйича шарҳлаб беринг)
23. Профилактик тиббиёт бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг асосий қарорлари ва фармойишлари
24. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР донозологик ташхисоти ва профилактикаси: методологияси ва усуллари
25. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРнинг органотопографик хусусиятлари ва скринг – профилактикаси: тавсифи, методологияси ва усуллари
26. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРнинг коморбидлик модели ва “кириш олди холати”, “ички махсулотлари”, “чиқиш олди холати” ва “охирги профилактик махсулот” (умумий тизимли патологиясидан чиқиш) тушунчаларининг специфик – органопатотопографик жихатлари тавсифи
27. “Склерозирланиш қонунлари” бўйича СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРнинг асосий хатар омиллари ва уларнинг профилактикаси
28. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРнинг хатар омиллари: тавсифи, таснифи ва аниқлаш усуллари
29. Ҳаёт тарзини ўзгартириш воситалари ва унда профилактик тиббиёт усулларида фойдаланиш бўйича экспертлар тавсиялари
30. Томир қариши ва прогерияда “профилактик тиббиёт қуроллари”ни тўлиқ куч билан ишлатиш моделлари
31. “Генлар қуролни ўқлашади, хатар омиллари эса тепкини босишади”- мазмунида скринингли – профилактик халқаро тадқиқотлар (шарҳлаб беринг)
32. Скрининг: терминологияси, принциплари ва халқаро тажриба. 2019-2020 йиллар яқунлари (Европа, Канада, АҚШ ва Британия тавсиялари бўйича)
33. International Agency for Research of Cancer, Canfdian task Force on Preventive Health Care, UPSTF ва ННС – профилактик тадқиқотлари тавсифи ва асосий хулосалари

34. Ўткир миокард инфаркти профилактикаси: янги ёндошувлар
35. Тиббиётда профилактик йўналиш тараққиётининг тарихи
36. Профилактика тушунчаси. Профилактик фаолиятнинг структураси ва функциялари
37. Профилактик ижтимоий тиббиётнинг амалий фаолиятини асосий шакллари. Касалликларнинг профилактикасини комплексли дастурлари
38. Профилактиканинг асосий принциплари ва ғоялари (ЮҚҚ, СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР мисолида)
39. Профилактик тадбирларнинг самарасини таъминлаб берувчи шароитлар (мисол келтиринг ва илмий қирраларини тавсифланг)
40. Ўткир ва сурункали юқумли бўлмаган касалликлар хуружини чақирувчи хатар омиллари (мисоллар билан келтиринг)
41. Ўткир коронар синдромни шошилиш профилактикаси: методологияси ва йўналишлари (аниқ мисолларни келтиринг)
42. Кашандалик-СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР хатар омили сифатида (халқаро тадқиқотлар ва Ўзбекистонда олиб борилган профилактик мазмундаги текширувлар шарҳи)
43. Дислипидемия СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР хатар омили сифатида – тадқиқотлар шарҳини келтиринг
44. Семизлик ва гиподинамия тарқалиши, барвақт аниқлаш ва профилактикаси бўйича Ўзбекистонда ҳамда хорижда ўтказилган тадқиқотлар шарҳи
45. Гиперурикемия ва пестицидемия – СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР хатар омили сифатида (тадқиқотлар натижалари ва улардан фойдаланиш истиқболлари)
46. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР янги хатар омиллари ва улардан “Соғломлаштириш формуласи”да фойдаланишни илмий асослари, амалий йўналишлари
47. Турли жарроҳия амалиётларидан сўнг СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР бирламчи, иккиламчи ва учламчи профилактикаси бўйича дастурлар (шарҳлаб беринг, мисол келтиринг)
48. Аъзолар трансплантациясидан кейинги босқичда СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР профилактикаси жиҳатлари ва дастурлари
49. Хатар омилларини геронт аҳолида аниқлаш ва профилактикаси усуллари (мисол келтиринг)
50. Фарғона водийсида СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР бўйича амалга оширилган скринингли – профилактик йўналишдаги тадқиқотлар ва уларнинг яқунлари
51. Ўзбекистондаги профилактик тиббиёт бўйича мактаблар ва уларнинг асосчилари, давомчилари (аниқ йўналишларини тавсифлаб кўрсатинг)
52. Ўзбекистонда СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР регистри ва профилактикаси бўйича амалга оширилган ҳамда оширилаётган илмий-амалий дастурлар (шарҳлаб кўрсатинг)

53. ЎзССВ томонидан чиқарилган буйруқлар ва кўрсатмаларнинг профилактик тиббиёт бўйича тавсифлари ва истиқболлари
54. РЕКОРД I ва РЕКОРД II халқаро тадқиқотнинг профилактик йўналишли яқунлари ва улардан фойдаланиш истиқболлари
55. СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРга нисбатан эпидемиологик шароитлар ва вазиятлар даражасини экспрессли бевосита баҳолаш тизими (шарҳланг ва мисол келтиринг)
56. Юрак ишемик касаллиги ва қандли диабет билан мижозларда иккиламчи профилактика тактикаси (халқаро кўламдаги тадқиқотлар шарҳи, мисол келтиринг)
57. Юрак-қон томир касалликлари профилактикасининг Финляндия модели: усуллари ва жиҳатлари
58. Фремингемча юрак-қон томир касалликлари профилактикаси модели. Ундан СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР амалиётида фойдаланиш йўллари
59. Ўлимга олувчи келувчи 10 та сабаб ва омиллар (WHO, 2014): уларни барвақт бартарафлашда профилактик тиббиёт ўрни ва усуллари
60. Ўзбекистонда СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР дан барвақт ўлимга олиб келувчи 7 та етакчи хатар омиллари: уларни барвақт аниқлаш усуллари
61. Уюшган ва уюшмаган популяция тушинчалари. Улардан эпидемиологик ва профилактик илмий тадқиқотларда объект сифатида фойдаланиш усуллари
62. Экспериментал тусли профилактик тадқиқотлар
63. Популяцияни эпидемиологик ва профилактик тадқиқотлар учун танлаш
64. Сўровномали анкеталардан эпидемиологик тадқиқотларда фойдаланиш қоидалари (барча сўровномалар шарҳланади)
65. Сўровномали текшириш усуллари эпидемиологик тадқиқотлар учун сезгирлиги ва спецификлигини аниқлаш усуллари
66. Cluster sampling танлов усулини тавсифи (мисол келтириш билан)
67. Cohort – когорт аҳоли гуруҳи ва уни профилактик тадқиқотларга жалб қилиш усуллари
68. Cross – sectional study усули ва уни популяция даражасида қўллаш тактикаси (профилактик текширув моделини хосил қилиб беринг)
69. Frequency distribution (частотали бўлиниш) усулида эпидемиологик ва профилактик кўрсаткичларни тавсифлаш (мисолларда кўрсатинг)
70. Incidence rate (“инциденс”) усулида эпидемиологик текширувларни ташкил этиш ва амалга ошириш қоидалари (мисол келтиринг)
71. Longitudinal study – эпидемиологик текширув усулини тавсифи, қоидалари ва имкониятлари (мисол келтиринг)
72. Predictive (diagnostic) value усулини профилактик тиббиётда қўллаш тактикаси ва унинг мақсадлари
73. Prevalence rate (“преваленс”) тавсифи ва популяция даражасида ундан фойдаланиш қоидалари (мисол келтиринг)

74. Random error тушунчаси эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда нимани англатади? Шарҳли мисоллар билан тушунтиринг
75. Random frame (танслов асоси) дан профилактик тиббиётда фойдаланиш қоидалари (мисол келтиринг)
76. Secular change (динамик ўзгаришлар) популяцияда нимани англатади? Шарҳланг ва Ўзбекистон шароитидан мисол келтиринг
77. Ўзбекистонда профилактик тиббиёт фанининг (сурункали ноинфекцион касалликларга нисбатан) бошловчилари ва “дарға”ларини санаб беринг, асосий илмий кашфиётларга шарҳ келтиринг (профессор У.К.Каюмов, Р.Ш.Мамутов, И.Р.Мавлянов, А.Г. Гадаев, Б.Хамидов, С.Ю.Турсунов ва б.қ.)
78. Ўзбекистоннинг ўтироқ ва келгинди аҳоли популяциясида ўтказилган эпидемиологик тадқиқотлар тавсифи ҳамда асосий натижалари
79. Ўзбекистонда амалга оширилган регистр – кузатувли тадқиқотлар: шарҳи ва яқунлари
80. Ўсма касалликлари скрининги, бирламчи ва иккиламчи профилактикаси (мисолда ифодалаш)
81. Ўзбек популяциясида етакчи эпидемиологик ва профилактик йўналишлар (Ўзбекистонда амалга оширилган тадқиқотлар натижалари асосида)
82. Андижон профилактика илмий мактабида илк бора яратилган дастурлар ва олинган натижалар, улардан истиқболли фойдаланиш йўналишлари
83. Қўққис юрак ўлими эпидемиологияси ва профилактикаси бўйича Ўзбекистонда амалга оширилган тадқиқотлар шарҳи
84. Sensitivity (сезгирлик) усулида профилактик тиббиётда фойдаланиш қоидалари (мисол келтиринг)
85. Specificity (спецификлик) усулини эпидемиологик тадқиқотларда ва профилактик кузатувларда қўллаш тактикаси
86. Stratified sampling (страфицирланган танлов) тушунчаси ва тавсифи (мисолда кўрсатинг)
87. Эпидемиологик – профилактик тадқиқотлар учун электрокардиограммалар таснифи
88. Кашандалиқни ўрганиш бўйича сўровнома
89. Юрак – қон томир касалликлар ҳақида Лондон мактаби сўровномаси
90. Нафас қисиш/халлослаш ҳақидаги маълумотларни қайд қилиш учун сўровнома
91. Нафас аъзолари ҳолатини ўрганиш ва маълумотларни эпидемиологик текширувларда қайд қилиб бориш учун сўровнома
92. Популяция даражасида амалга ошириладиган тадқиқотларга эҳтиёжлар (2020 йилдаги Ўзбекистонда расмий эълон қилинган маълумотларни келтиринг)
93. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда этиологик гипотезаларни шакллантириш ва санаб кўриш/текшириш

94. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда касалликларнинг табиий ривожланишини ўрганиш ва баҳолаш (мезонлари, усуллари, низомлари)
95. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларини стандартизациялаш қоидалари
96. Эпидемиологияга ва клиник тиббиётга қўйиладиган талаблардаги тафовутлар тавсифи
97. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда ўрганилиши керак бўлган касалликларнинг кўрсаткичлари
98. Эпидемиологик тадқиқотчилар жамоасини **тайёрлаш** қоидалари: деталь инструкцияларни ишлаб чиқиш ва уларни тайёрлашни 3 та асосий шарти
99. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотлар натижаларини қайд қилиш усуллари ва қоидалари
100. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларга киритиладиган популяцияларни типлари
101. Миллий тасодифий танловлар ва уларни профилактик тиббиётда (СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРга нисбатан) қўллаш усуллари ва дунёвий тажрибалар
102. Озуқа махсулотларини суткалик қабули бўйича сўровномалар: эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда уларни қўллаш қоидалари
103. Тана вазнини эпидемиологик тадқиқотларда ўрганиш ва баҳолаш усуллари
104. Турли табиатли зўриқишларнинг давомийлигини эпидемиологик – профилактик тадқиқотларда таҳлил қилиш усуллари
105. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда энергетик йўқотишларни ўрганиш ва баҳолаш усуллари
106. Популяцияни психологик ва маънавий тавсифларини ўрганиш ва баҳолаш усуллари (“Коронар” типли ўзини – ўзи тутиш – Friedman ва Rosenman бўйича А тип тавсифи)
107. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда қўлланиладиган клиник – шифокорлик текширувлари тавсифи
108. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда юрак аускультациясини амалга ошириш қоидалари: мақсади, баҳолаш мезонлари
109. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда қўлланилиши шарт бўлган минимум тиббий текширувлар
110. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда қўлланиладиган антропометрия усуллари (тери бурамаси қалинлиги, қўллар айланаси, елка кенглиги, тос пояси кенглиги, суяклар ўлчамлари; кўкрак қафаси, қорин, сон ва тиззалар айланаси): баҳолаш ва маълумотларни тавсия қилиш усуллари
111. Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда электрокардиограммани қодлаш қоидалари
112. Телерентгенографияни эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда қўллаш ҳамда баҳолаш усуллари

- 113.Ташқи нафасни эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда ўрганиш ҳамда баҳолаш усуллари
- 114.Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда қон липидларини ўрганиш ва баҳолаш усуллари
- 115.Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда углеводларга толерантликни ва урикемияни ўрганиш ҳамда баҳолаш усуллари
- 116.Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда гематологик текширувлар: қўллаш ва баҳолаш усуллари
- 117.Эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда буйраклар функциялари ҳамда касалликларини ўрганиш ҳамда баҳолаш тактикаси
- 118.Миннесот кодини эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда қўллаш бўйича халқаро тавсиялар, маълумотларни идентификация қилиш усуллари (кодлаш мисоллари келтирилади)
- 119.Эпидемиологик тадқиқотларда тиббий анамнезни ёзиш шакллари (мисол билан баён этилади)
- 120.Европа мамлакатларида амалга оширилган бир вақтли ва проспектив тусли эпидемиологик / профилактик текширувлар: методологияси, натижалари ва улардан Ўзбекистон шароитида фойдаланиш имкониятлари
- 121.Собиқ иттифоқ кўламида амалга оширилган эпидемиологик ва профилактик тадқиқотлар (усуллари, яқунлари ва истиқболлари)
- 122.СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР эпидемиологияси ва профилактикасида дискриминантли таҳлил усулларини қўллаш хусусиятлари ва қоидалари
- 123.Миокард инфаркти регистри: методологияси, ўтказилган тадқиқотлар шарҳи ва хулосалари
- 124.СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРнинг “ички” хатар омиллари
- 125.СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРни кўпомилли профилактикаси: усуллари ва халқаро миқёсда тўпланган тажрибаларни қўллаш истиқболлари
- 126.Алкоголь ва СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР: асосий эпидемиологик тадқиқотлар ва профилактик тусли дастурларни шарҳлаб беринг
- 127.Кашандаликни эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда ўрганиш ҳамда таҳлил қилиш усуллари
- 128.Қандли диабетни эпидемиологик ва профилактик тадқиқотларда ўрганиш ҳамда баҳолаш усуллари
- 129.Ортиқча тана вазнини, жисмоний фаоллик ва психосоциаль омилларни эпидемиологик ҳамда профилактик тадқиқотларда ўрганиш ҳамда баҳолаш усуллари
- 130.СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАРнинг гемостатик хатар омиллари: аниқлаш ва баҳолаш усуллари

- 131.**СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР профилактикаси дастурларини ишлаб чиқиш, амалга ошириш ва баҳолаш босқичлари
- 132.**Соғлиқни сақлашнинг биринчи бўғинида профилактик ва даволаш ёрдамларини интеграцияси тавсифи ҳамда усуллари / алгоритмлари
- 133.**Соғлиқни сақлашнинг биринчи бўғинида янги профилактик технологиялар
- 134.**Профилактик текширув картаси: тавсифи, таркиби, баёни ва мақсадлари, қўллаш тактикаси
- 135.**СУРУНКАЛИ НОИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР ҳақида популяция/мижозларни маълумотчанлиги даражасини баҳолаш учун анкета – сўровнома: тавсифи, қўлланилиши хусусиятлари

**“Профилактик тиббиёт” бўйича
ихтисослашган кенгаш раиси
профессор**

М.М.Мадазимов

**Ички касалликлар, кардиология
ва профилактик тиббиёт бўйича
муаммолар хайъати раиси
профессор**

Н.С.Мамасолиев